

Naturstyrelsen
Himmerland
J.nr. NST-422-01039
Ref. idmpe
Februar 2016

NOTAT**vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal**

Forslag til Natura 2000-plan for *N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal* har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se:

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 8 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende emner:

1. Rolle fordeling (kommune-stat) og lovgrundlag
2. Virkemidler/finansiering
3. Sammenhæng til anden naturplanlægning
4. Tilstandsvurdering - naturtyper
5. Målsætninger - område
6. Målsætninger - arter
7. Målsætninger - naturtyper
8. Målsætninger - fugle
9. Indsatsprogram - Synergi med vandplaner

10. Indsatsprogram arter
11. Indsatsprogram reservatbekendtgørelser
12. Indsatsprogram - LIFE
13. Indsatsprogram - Kvælstof
14. Indsatsprogram - Forhold til 1. plan
15. Indsatsprogram - Klima
16. Datagrundlag - fugle
17. Datagrundlag - naturtyper
18. Datagrundlag - marin
19. Data - Andet
20. Trusler

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter 1 – 20. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i deres helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1. Rolle fordeling (kommune-stat) og lovgrundlag

En erhvervsvirksomhed beklager Natura 2000 planens meget overordnede niveau, der gør det vanskeligt for den enkelte lodsejer at bedømme planens indvirkning på hans ejendom. Aalborg og Jammerbugt Kommuner mener at planens mindre detaljeringsgrad i de konkrete målsætninger i forhold til sidste planperiode væsentligt forringer Kommunens muligheder for at træffe afgørelser.

Naturstyrelsen oplyser, at de kommunale handleplaner fremover i højere grad skal være redskab for en forventningsafstemning med organisationer og lodsejere, således at kommunerne får mere tid til dialog og lokal inddragelse, der primært vil være forbundet med de konkrete projekter, der skal udmønte Natura 2000-planen og strække sig over hele planperioden. Efter lovbemærkningerne må de kommunale handleplaner ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanerne. Det sætter også grænser for, hvor præcise de statslige planer kan være.

Når planerne skal føres ud i livet, indgår kommunerne i dialog med de lokale lodsejere om den konkrete lokalisering af et projekt samt brug af forvaltningsmetoder og virkemidler. Både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fastholdt. Målsætningerne i de nyeste planforslag kan være konkretiseret på baggrund af ny viden, og udtrykker derfor ikke en egentlig ændring. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringssnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Virkemidler/finansiering.

Jammerbugt og Aalborg Kommuner beskriver en række indsatser, der mangler finansiering. Kommunerne påpeger desuden vigtigheden af initiativer, der understøtter lodsejernes brug af LDP-ordningerne, samt at der arbejdes på at gøre kravene der stilles i forhold til at få tilskud mere gennemskuelige. I tilfælde af at kommunerne skal bidrage økonomisk forudsættes at kommunernes bidrag kompenseres i forhandlingerne med Kommunernes Landsforening.

Naturstyrelsen har noteret sig kommunernes synspunkter. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen.

Landdistriktsprogrammet er ikke omfattet af høringen over forslag til Natura 2000-planer, men Naturstyrelsen kan oplyse, at landdistriktsprogrammet og de midler, som kommunerne fik overført med Økonomiaftale 2013, sikrer, at der er finansiering til den indsats, som er fremgået af forslagene til Natura 2000-planer. De igangværende tilskudsordninger forventes fortsat, og nye ordninger vil blive sendt til EU til godkendelse. Det kan særligt nævnes, at der arbejdes for at etablere en tilskudsordning til facilitering af græsningsaftaler mm, samt tilskud til udarbejdelse af lokale forvaltningsplaner for arealer med kompliceret udpegningsgrundlag og indsatskrav, som ikke umiddelbart kan dækkes af øvrige tilskudsordninger

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

3. Sammenhæng til anden naturplanlægning

Friluftsrådet mener at det er vigtigt med mere naturformidling, for at få forståelse for Natura 2000-planernes planlagte indsats, og at dette ligger i tråd med udmeldingerne i Naturplan Danmark.

Naturstyrelsens har noteret sig Friluftrådets synspunkter.

4. Tilstandsvurdering - naturtyper

WWF Verdensnaturfonden mener at der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området, herunder en undersøgelse af truslers effekt på disse naturtyper.

Der findes endnu ikke tilstandsvurderingssystemer for marine naturtyper og arter. Naturstyrelsen er ved at udarbejde et tilstandsvurderingssystem for rev. De marine naturtyper sikres gennem blandt andet fiskeriregulering, indsatserne i vandområdeplaner mv. Se yderligere i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Målsætninger - område

Jammerbugt og Aalborg Kommuner finder det uhensigtsmæssigt, at målsætningerne for området er mindre konkrete i anden planperiode end i første set i lyset af at målsætningerne rækker ud over den enkelte planperiode.

Det er Naturstyrelsens opfattelse, at vedtagelsen af målsætninger for hvert enkelt udpeget område vil understøtte myndighedernes vurdering af, om en aktivitet eller et projekt vil være i modstrid med direktivforpligtelserne. Også selvom målsætningerne på visse områder kan virke overordnede, er planerne med til at sætte en klar ramme for de forskellige dele af udpegningsgrundlaget.

Både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fastholdt. Målsætningerne i de nyeste planforslag kan være konkretiseret på baggrund af ny viden, og udtrykker derfor ikke en egentlig ændring. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

6. Målsætninger - arter

Aalborg Kommune anfører at hedepletvinge har været forsvundet fra området længe og at sikring af denne arts levesteder skal prioriteres lavere end sikring af områdets truede naturtyper.

Naturstyrelsen finder ikke at der behøver at være modstrid mellem sikring af levesteder for hedepletvinge og truede naturtyper i området. Derfor er denne prioritering ikke nævnt under afsnittet om modstridende interesser. Den konkrete udmøntning af de beskrevne indsatser er ud fra de givne rammer noget, der skal beskrives i handleplanerne.

7. Målsætninger – naturtyper

WWF Verdensnaturfonden stiller spørgsmålstejn ved, hvordan det kan opfyldes at tilstanden og det samlede areal for det marine naturtyper på udpegningsgrundlaget for området stabiliseres eller øges når man ikke har nogen tilstandsvurdering for naturtyperne.

Den overordnede målsætning om at stabilisere eller øge arealet af en naturtype sikres ud fra krav om konsekvensvurdering af nye planer og projekter, som skal forhindre, at nye indsatser skader udpegningsgrundlaget. Herigennem sikres naturtypen mod tilbagegang. Samtidig skal indsatser gennem vandområdeplaner, fiskeriregulering mv. sikre tilstanden af de marine naturtyper. Se yderligere i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

8. Målsætninger - fugle

Jammerbugt Kommune anfører at det er ukonkret, hvad der menes med, at levesteder for en række ynglefugle samt fouragerings- og rasteområder for en række trækfugle skal forbedres, samt at der mangler virkemidler.

Naturstyrelsen har noteret sig Jammerbugt Kommunes synspunkter og kan oplyse, at styrelsen har sikret sig, at der er overensstemmelse mellem den krævede indsats og de økonomiske ressourcer, der er til rådighed for gennemførelsen af planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

9. Indsatsprogram - Synergi med vandplaner

Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling finder det mærkeligt at betydningen af ålegræs ikke er nævnt i planen, men udelukkende i basisanalysen.

Sikring af store sammenhængende områder med ålegræs er ikke nævnt specifikt i indsatsprogrammet, da ålegræssets udbredelse vil sikres gennem en forbedret vandkvalitet i Limfjorden.

Jammerbugt og Aalborg kommuner er ikke enige i at det alene er vandområdeplanerne der skal sikre vandkvaliteten i de vandafhængige habitatnaturtyper. Friluftsrådet efterlyser beskrivelse af eutrofiering og bundvendinger som trusler mod områdets dyre- og planteliv.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem planerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Vandplanlægningen sikrer ikke nødvendigvis gunstig bevaringsstatus for alle vandafhængige naturtyper og arter, men før der er opnået målopfyldelse efter vandrammedirektivet, giver det efter Naturstyrelsens vurdering ikke mening at iværksætte en parallel indsats. Styrelsen er enig i, at effekten af vandplanindsatsen bør vurderes; men dette har ikke hidtil været muligt, idet indsatsen i de gældende vand- og naturplaner først er igangsat fra 2011.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

10. Indsatsprogram arter

Aalborg Kommune efterlyser en række virkemidler til sikring af Alm. ryle ved Nørholm, bekæmpelse af invasive arter samt til regulering af prædation. Desuden vil kommunen gerne have uddybet retningslinjen vedr. særlig opmærksomhed på udvalgte arter og naturtyper.

Naturstyrelsen har noteret sig kommunens synspunkter. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen. Naturstyrelsen oplyser at formuleringen "særlig opmærksom" anvendes i forbindelse med arter og naturtyper, der har en væsentlig forekomst i området, og som er i tilbagegang, hvorfor der er en særlig forpligtigelse for at tage vare på disse arter/naturtyper. Myndighederne skal i forbindelse med deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen lægge denne indsats til grund.

Jammerbugt og Aalborg Kommuner finder det positivt, at planen kan bidrage til at sikre andre arter og naturtyper, end de der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Natura 2000-planen gælder for de arter og naturtyper, der har begrundet udpegningen af det enkelte beskyttelsesområde. De indsatser der sættes i værk med henblik på at sikre udpegningsgrundlaget vil typisk gavne en lang række arter i bredere forstand.

11. Indsatsprogram reservatbekendtgørelser

Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling finder at forstyrrelser i form af jagt og hundeluftning er et alvorligt problem i randområderne af fuglebeskyttelsesområdet.

Naturstyrelsen vurderer og justerer på baggrund af en udarbejdet strategi efter behov vildtreservatet Nibe og Gjøl Bredning. Vedr. forstyrrelser lægger Naturstyrelsen vægt på, at der er en fornuftig balance mellem tilgængelighed og beskyttelse af naturen.

12. Indsatsprogram - LIFE

Aalborg Kommune deltager gerne i det kommende LIFE-projekt i ådale, desuden har kommunen forslag til et klimaprojekt i Nørholm enge.

Naturstyrelsens har noteret sig Aalborg Kommunes synspunkter. Se desuden nedenfor under "Indsatsprogram – klima".

13. Indsatsprogram - Kvælstof

Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling efterlyser løsninger på truslen fra kvælstofdeponering og tillædning af næringsstoffer fra oplandet. Aalborg Kommune savner en indsats for ekstensivering af dyrkningen op til næringsfølsomme naturtyper udsat for randeffekt fra tilstødende marker.

Meget af den direktivbeskyttede natur er sårbar overfor kvælstof. Kvælstofpåvirkningen reguleres primært gennem husdyrgodkendelsesloven og vandplanlægningen, men forventes også reduceret på de konkrete naturarealer gennem den her foreslåede indsats som f.eks. sammenbinding af

naturarealer. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

14. Indsatsprogram - Forhold til 1. plan

Jammerbugt og Aalborg kommuner påpeger at de indsatser, der blev sat i værk i første planperiode ikke kan forventes tilendebragt inden 2. planperiode, da man bygger på princippet om frivillighed. Endvidere anfører Aalborg Kommune at planernes behandling af fredskovpligtig skovnatur ikke er entydigt behandlet i planerne.

Indsatsen fra de gældende planer 2010-15 videreføres i 2. planperiode. Hvis den forudsatte indsats for planperioden 2010-15 ikke er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes dette at ske i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med nærværende plan.

Det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Naturstyrelsen har noteret sig Aalborg Kommunes synspunkter vedr. skovnatur og kan oplyse, at planlægningen for de skovbevoksede fredskovpligtige arealer i henhold til Skovloven revideres hvert 12. år, og disse arealer således ikke er omfattet af denne plan. Områdets fredskovpligtige skovnaturtyper er fortsat omfattet af retningslinjerne i 1. generation Natura 2000-planerne frem til 2021.

15. Indsatsprogram - Klima

Jammerbugt og Aalborg kommuner påpeger at gennemførelse af Natura 2000-planernes indsatsprogram nogle steder kan blive vanskeliggjort af klimaforandringer, som planerne ikke tager højde for. Aalborg Kommune har desuden et konkret forslag til et klimaprojekt i Nørholm Enge.

Aalborg Kommune påpeger desuden at truslen om bortskylning af reder kun kan modgås ved at sikre en tilstrækkelig bredde af strandengene.

Naturstyrelsen er klar over, at klimaændringer afføder behov for yderligere analyser og eventuelt nye typer af indsatser i Natura 2000-områderne. I planperioden 2016-21 iværksættes de første pilotprojekter med henblik på erfaringsindsamling til kommende planperioder.

16. Datagrundlag - fugle

Jammerbugt Kommune mener ikke det beskrevne levested for splitterne på Fruens Holm er i god tilstand pga. prædation fra sølvmåge.

Prædation fra store måger er ikke med i vurderingen i felten. Det er primært tilgængeligheden for ræv, der er blevet vurderet på. Metoderne til fastsættelse af målsætninger for yngle- og trækfuglenes levesteder vil snart blive tilgængelig via Naturstyrelsens hjemmeside.

17. Datagrundlag - naturtyper

En privatperson opfordrer til at de nærmeste overdrev og kildevæld ved hans ejendom tages ud af habitatregistreringen. Der henvises til at det nærmeste overdrev som er kortlagt i 2010-12, har været anvendt som drivgang med ringe/ingen vegetationsdække op gennem 90'erne samt er koblet til en dokumentationscirkel der ligger meget langt væk. For kildevældet henvises der til at det ligger tæt på driftsbygningerne i en kvieindhegning, og næppe kan indeholde plantesamfund som med rimelighed kan betegnes som habitatnatur. Det nævnes, at arealernes udpegning som habitatnatur har store konsekvenser for udviklingsmulighederne for husdyrbruget på ejendommen.

Naturstyrelsen fastholder, at det specifikke areal med naturtypen surt overdrev (6230) er udpeget korrekt. Ifølge teknisk anvisning kan et kortlagt areal bestå af flere adskilte delarealer, der er samlet i en enkelt registrering, så længe der ikke er større strukturelle eller driftsmæssige forskelle mellem de enkelte delarealer. Ved feltbesigtigelsen har de to arealer fremstået ens mht. drift og artssammensætning, og feltskemaet med de registrerede parametre og artsliste repræsenterer derfor begge delpolygoner. (Begge overdrevsarealer er i øvrigt omfattet af en større samlet polygon, der er registreret som overdrev efter Naturbeskyttelseslovens paragraf 3.)

*Naturstyrelsen fastholder, at det specifikke areal med naturtypen kildevæld (7220) er udpeget korrekt. Naturtypen kildevæld omfatter strømkilder, bassinkilder og sumpkilder. Arealet ved ejendommen henhører under typen sumpkilder. Arealet blev kortlagt i 2005 og igen i 2011, hvor der begge gange bl.a. blev registreret sideskærm som er betinget af vandbevægelse, og anført i Habitatbeskrivelserne som en vældindikatorart, der indikerer habitatnaturtypen kildevæld. Der er desuden i 2005 registreret arter som næbstar og mosset *Calliergon gigantium*. (Polygonen indgår endvidere i en større paragraf 3 registrering med naturtypen eng.)*

Der omtales flere kildepolygoner i udtalelsen fra AgriNord. Der er flere polygoner i området nær ejendommen, som var kortlagt som en mosaik mellem kildevæld (7220) og rigkær (7230) i første kortlægningsrunde. I anden runde er arealerne alene kortlagt som rigkær, da denne naturtype ifølge Habitatbeskrivelserne kan indeholde partier med vældprægede plantesamfund. Rigkærspolygonerne ligger i beskyttet paragraf 3-område, primært mose. Arealerne fastholdes som habitatnaturtypen rigkær (7230).

18. Datagrundlag - marin

WWF Verdensnaturfonden efterlyser en tilstrækkelig kortlægning af området således at beskyttelsen af revene i området kan sikres.

Områdets rev og sandbanker er screenet i 2012. Ved kortlægningen er fundet et antal mulige biogene rev. Disse er strukturer som er fundet i den akustiske kortlægning, men ikke verificeret med video. Naturstyrelsen arbejder løbende på at verificere disse.

19. Data - Andet

Aalborg Kommune har en række forslag til justeringer af teksten i relation til planens afsnit om konkrete målsætninger, og der er flere passager i teksten, som kommunen mener, burde flyttes fra dette afsnit til andre dele af planen.

Naturstyrelsen har noteret sig kommunens synspunkter. En del af teksten under konkrete retningslinjer er gentagelse af noget der står andre steder i planen, eller kunne forudsættes underforstået. Teksten er gentaget under de konkrete målsætninger for at de lettere kan læses selvstændigt.

Jammerbugt og Aalborg kommuner beklager kvaliteten af planforslagets figurer.

Naturstyrelsen oplyser, at en mere detaljeret præsentation af data findes i basisanalysen for området. De data der ligger til grund for Natura 2000-planerne 2016-2021 kan desuden ses og downloades fra Naturstyrelsens MiljøGIS, der findes på <http://miljoegis.mim.dk/?&profile=natura2000planer2-2016>.

20. Trusler

Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling savner fokus på truslen fra mink og ræv i forhold til områdets ynglefugle. Desuden efterlyser foreningen fokus på truslen fra muslingeskrab.

Overvågning af prædationen på ynglefuglearter indgår endnu ikke i NOVANA-programmet, hvorfor en konkret vurdering af betydningen heraf ikke indgår i basisanalysen der danner baggrund for planforslaget. Naturstyrelsen udsendte imidlertid i foråret 2012 en ny minkforvaltningsplan, som særligt tager hensyn til ynglefugle i Natura 2000-områderne, ligesom prædation i et vist omfang reguleres i 1. planperiode.

Der forekommer ikke muslingeskrab i området, hvilket fremgår af kortet i basisanalysen (2. generation).

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

De indkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i planen.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Afsendere af høringssvar til Natura 2000-plan nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

20150505092508170	Privatperson
20150410172604460	Privatperson
20150410151506406	Jammerbugt Kommune
20150409215029322	Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling
20150409135716931	WWF Verdensnaturfonden
20150407131536794	Friluftsrådet
20150326130650381	Aalborg kommune
201504101421075	Erhvervsvirksomhed